ROK X

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

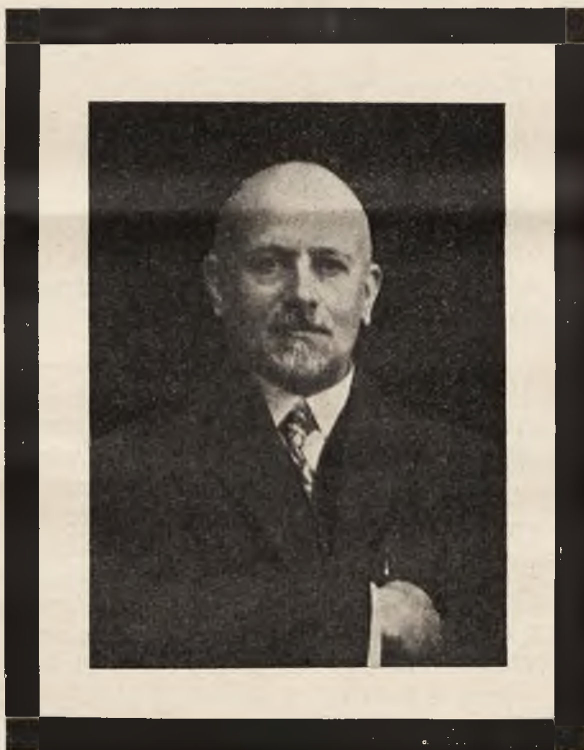
Nº 18

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 WRZEŚNIA 1935 ROKU

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Dnia 8 września r. b., po bardzo długiej chorobie, zmarł ś. p. Aleksander Tupalski, inżynier chemik, długoletni członek Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego. Zmarły był jednym z najwybitniejszych działaczów chemicznych starszego pokolenia. Urodzony w 1864 roku, w powiecie nowogródzkim, uzyskał dyplom inżyniera na wydziale chemicznym Politechniki w Zürichu. Rozpoczął pracę w niemieckim przemyśle destylacji węgla, rychło wybijając się na przodujące stanowisko. Następnie długie lata spędził w Rosji, głównie pracując w dziedzinie napawania podkładów kolejowych. Po powrocie do Polski — ś. p. Aleksander Tupalski rozwija energiczną działalność na polu odradzającego się przemysłu chemicznego, zajmując szereg stanowisk we władzach przedsiębiorstw: „Boruta", „Kielce", „Hajnówka" i innych. Dzięki rozległej i gruntownej wiedzy technologicznej ś. p. A. Tupalski zostaje powołany na stanowisko Dyrektora Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych i działa w tej instytucji do śmierci, zajmując w ostatnich latach stanowisko doradcy technicznego.

Ś. p. A. Tupalski miał żywe zainteresowania społeczne, brał czynny udział w licznych naszych organizacjach zawodowo - społecznych, wnosząc wszędzie jasność i niezależność sądu oraz bezinteresowność najwyższej miary. Gdziekolwiek przemawiał — wyróżniał się szczerością i otwartością w wypowiadaniu opinij.

Polski świat chemiczny boleśnie odczuwa stratę ś. p. A. Tupalskiego. Zmarły położył wielkie zasługi dla Związku Przemysłu Chemicznego; był On członkiem Zarządu niemal od początku naszej organizacji. Pamięć o Nim pozostanie trwała w szeregach kolegów i towarzyszów pracy.

FUNDACJA STYPENDJALNA

Zarząd Związku pragnąc uczcić Pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego uchwalił na posiedzeniu w dniu 13 czerwca r. b. utworzenie Funduszu Stypendjalnego im. Zmarłego przy Związku Przemysłu Chemicznego, którego celem byłoby udzielanie pomocy młodzieży polskiej studjującej chemję. Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego nie podzielił inicjatywy Związku, stojąc na stanowisku potrzeby scalenia wszelkich tego rodzaju fundacyj.

Zarząd na posiedzeniu w dniu 22 sierpnia r. b. ponownie rozważał kwestję celowości powstania funduszu stypendjalnego. Wszyscy obecni wyrazili pogląd, że inicjatywa utworzenia takiej instytucji przy Związku jest pod każdym względem wskazana wobec ciężkiego położenia studjującej młodzieży.

Wskutek stanowiska zajętego przez Naczelny Komitet zaszła jednak potrzeba zmiany §§ 1 i 2 projektu statutu fundacji, ogłoszonego w N-rze 13 „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" z dnia 1 lipca r. b.

Zmieniona treść §§ 1 i 2 projektu statutu fundacji przedstawia się następująco:

§ 1.

Związek Przemysłu Chemicznego Rz. P. tworzy Fundację w celu udzielania stypendjów chemikom, studentom wyższych uczelni.

Fundacja Stypendjalna jest osobą prawną, siedzibą jej Zarządu jest miasto stołeczne Warszawa.

Po zebraniu większych sum, może być przez Zarząd Związku Przemysłu Chemicznego nadana Fundacji specjalna nazwa, łącząca Fundację z nazwiskiem zasłużonego dla kraju człowieka, np. „Fundacja Imienia . . . .

§ 2.

Majątek Fundacji powstaje w drodze składania ofiar w gotówce lub papierach wartościowych przez osoby, przedsiębiorstwa i instytucje, zainteresowane w postępach wiedzy chemicznej w Polsce. Majątek Fundacji składa się początkowo z określonej sumy zł. . . .

Następne §§ projektu statutu pozostają bez zmiany.

O zatwierdzeniu statutu przez władze poinformujemy sfery zainteresowane na łamach „Wiadomości Przemysłu Chemicznego".

ZWIĘZŁE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOSCI PAŃSTWOWEJ SZKOŁY CHEMICZNO-PRZEMYSŁOWEJ W WARSZAWIE ZA ROK SZKOLNY 1934/35

W roku szkolnym 1934/35 zgłosiło się do Szkoły 97 kandydatów, spośród których na podstawie egzaminu wstępnego przyjęto: na wydział chemiczny 34 i na wydział ceramiczny 31 uczniów.

Ogólna liczba uczniów na wydziale chemicznym wynosiła 95 i na wydziale ceramicznym 80 chłopców.

Na podstawie egzaminu końcowego wydano świadectwa ukończenia wydziału chemicznego 8 absolwentom i wydziału ceramicznego — 11 absolwentom.

W Komisji Egzaminacyjnej brali udział Delegaci Związku Przemysłu Chemicznego: pp. Prezes Inż. Feliks Wiślicki i Inż. Wiktor Sommer.

Dzięki współdziałaniu Rady Opiekuńczej Szkoła uzyskała 15 praktyk wakacyjnych dla uczniów wydziału chemicznego i 22 praktyki dla uczniów wydziału ceramicznego.

Prawie wszyscy absolwenci obu wydziałów, z wyjątkiem tych, którzy musieli odbywać służbę wojskową, znaleźli zatrudnienie w przemyśle.

W roku sprawozdawczym Szkoła korzystała z subsydjów Związku Przemysłu Chemicznego R. P. oraz Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu, które umożliwiły prowadzenie dożywiania 40 uczniów (wydano 1.220 litrów gorącego mleka i 2.158 bułeczek maślanych). Niezależnie od tego Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu udzielała stałego stypendjum jednemu uczniowi ostatniego kursu wydziału chemicznego.

KRONIKA

W Nr. 16 „Wiadomości" w rubryce „Kronika" informowaliśmy czytelników, że forma udzielania pozwoleń przywozu ulegnie zmianie z dn. 1 października w tym sensie, że za jednem pozwoleniem przywozu będzie mogła być odprawiana jedna tylko partja przywiezionego z zagranicy towaru, t. zn., że częściowe wykorzystywanie pozwoleń przywozu nie będzie możliwe.

Obecnie dowiadujemy się, że Ministerstwo Skarbu, wskutek przedstawień sfer zainteresowanych, zgodziło się na złagodzenie nowego zarządzenia. Pozwolenie przywozu będzie mogło, w okresie jego ważności, być pięciokrotnie przedstawiane przy odprawie celnej.

Odprawa więcej niż pięciu partyj towaru za jednem pozwoleniem nie będzie możliwa.

Niejednokrotnie przedsiębiorstwa chemiczne, zakupując i sprowadzając z zagranicy towary zakazane, nie informują się we właściwym czasie, czy dany towar będzie mógł być z danego kraju przywieziony.

Tego rodzaju postępowanie naraża często przedsiębiorstwa na znaczne straty, wywołane koniecznością wnoszenia zbędnych opłat, płacenia postojowego lub składowego w okresie przedłużających się starań o pozwolenia przywozu, a nawet niekiedy pociąga za sobą koszty zwrotu transportu.

W tych warunkach wskazane jest, aby przedsiębiorstwa *we własnym interesie zasięgały w porę informacyj* w naszym Związku, Izbach Przemysłowo-Handlowych i centralnych organizacjach gospodarczych.

W Nr. 17 „Wiadomości" prosiliśmy przedsiębiorstwa chemiczne, mające trudności w obrocie z *W. M. Gdańskiem,* w szczególności zaś trudności w uzyskaniu należności z obszaru Wolnego Miasta, o zwracanie się do Związku. Obecnie dodajemy że w sprawach tych należy zwracać się bezpośrednio do Wydziału Zagranicznego Banku Polskiego w Warszawie, tel. 645-72.

Do niniejszego numeru, załączamy kwestjonarjusz w sprawie obrotów handlowych z Gdańskiem. Odpowiedzi na kwestjonarjusz prosimy kierować bezpośrednio do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, Wiejska 10.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Podjęte w ubiegłym miesiącu, przy okazji wizyty australijskiego ministra do spraw traktatowych, rokowania o zawarciu umowy handlowej z Australją kontynuowane będą w końcu miesiąca.

Zwracamy uwagę na ogłoszone w N-rze 25 „Informatora Eksportowego" następujące wiadomości:

procedura uzyskiwania informacyj o firmach zagranicznych za pośrednictwem placówek zagranicznych Rzeczypospolitej (Str. 6),

zmiana przepisów dewizowych w *Costa Rica i w Niemczech* (str. 8).

Urugwaj. Zmiana stawek celnych na: pirydynę i jej sole, tkaniny kauczukowe, spłonki, wodorotlenek baru, benzol.

Firma hiszpańska w Madrycie interesuje się objęciem reprezentacji produktów chemicznych polskich na rynku hiszpańskim.

Związek jest w posiadaniu szczegółowego zestawienia nowych *brazylijskich* i *chilijskich* przepisów importowych.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 33 z dnia 1 września 1935 r. ogłoszona została nowa taryfa aneksowa j 15 na przewóz stearyny i oleiny, gliceryny oraz kleju z kości i ze skór od stacji Strzemieszyce-Południowe do następujących stacyj odbiorczych: Łódź, Chojny, Karolew, Pabjanice, Zgierz, Legjonowo i Warszawa.

W Nr. 65 Dziennika Ustaw pod pozycją 406 ogłoszone zostało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia r. b. o zwolnieniu tłuszczu kakaowego z opodatkowania, wprowadzonego ustawą z dnia 26 marca 1935 r.

W Nr. 67 Dziennika Ustaw pod pozycją 421 ukazało się Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 sierpnia r. b. o odprawie celnej tłuszczów i olejów skażanych oraz tłuszczu kostnego. Rozporządzenie to normuje szczegółowo procedurę odprawy oraz sposoby skażania tłuszczów importowanych i stoi w związku z ogłoszonemi niedawno (vide Nr. 17 „Wiadomości") nowemi cłami tłuszczowemi.

Ogłoszony został szereg okólników Ministerstwa Skarbu, zawierających zarządzenia, związane z przywozem, mianowicie:

Okólnik z dn. 21 sierpnia r. b. w sprawie sposobu odprawy celnej bezbarwnego kwasu siarkowego, niedymiącego. („Monitor" Nr. 197 z dn. 29.VIII. r. b.).

Okólnik z dn. 27.VIII r. b. wyjaśniający sposób clenia gazów ciekłych i sprężonych przywożonych w butlach metalowych („Monitor" Nr. 199 z dn. 31.VII. r. b.).

Okólnik z dn. 28.VIII r. b. wyjaśniający, że Urzędy celne nie są obowiązane do przeprowadzania kontroli nad przywozem z zagranicy środków kosmetycznych, zleconej Rozporządzeniem z dn. 25.VI. 1934 („Monitor" Nr. 201 z dn. 3.IX. r. b.).

Zarządzenie Ministra Skarbu z dn. 29.VIII r. b. w sprawie procedury zwrotu różnicy należności celnych powstałych wskutek dodatkowego zastosowania cła zniżonego lub zwolnienia od cła. *Zarządzenie to jest doniosłem ułatwieniem* proceduralnem przy przywozie towarów, korzystających ze zniżek celnych za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu, umożliwia ono bowiem odprawienie towaru przy opłacie pełnego cła, użycie go do produkcji i równoczesne kontynuowanie starań o zwrot różnicy. Zarządzenie ogłoszone zostało w N-rze 202 „Monitora" z dn. 4 września r. b. pod poz. 231.

Okólnik z dn. 31.VIII r. b. wyjaśniający sposób ustalania wagi netto towarów nadchodzących w belach i matach ze słomy i rogoży. („Monitor" Nr. 204 z dn. 6 września r. b.).

W Nr. 199 „Monitora" pod poz. 225 ogłoszone zostało Zarządzenie Ministrów: Sprawiedliwości, Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych i Skarbu o powołaniu komisyj przygotowawczych do przekształcenia sądów przemysłowych i kupieckich na sądy pracy na obszarze b. dzielnicy pruskiej.

W Nr. 205 „Monitora" ogłoszony został okólnik Ministerstwa Skarbu, wyjaśniający że przy odprawie celnej kultur bakteryjnych i grzybków kefirowych, objętych poz. 391 Taryfy Celnej, nie są wymagane pozwolenia Ministrów Skarbu i Opieki Społecznej. Powyższe nie odnosi się do surowic i szczepionek.

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH W/G NOTOWAŃ FIRMY EDWARD GRONIOWSKI W WARSZAWIE, Srebrna 16.

	Cena w zł. za 1 kg.
Ałun chromowy	0.80
Ałun krystaliczny	0.43
Antychlor krystaliczny	0.44
Biel cynkowa	0.85
Biel ołowiana	1.50
Boraks krystal.	1.05
Cerezyna biała II gat.	1.70
Cerezyna żółta	1.50
Chlorek magnezu	0.28
Chlorek baru	0.70
Chlorek wapna	0.42
Chlorek wapnia	0.28
Dwuchromian potasu	2.20
Dwuchromian sodu	1.70
Degras orygin. Stadlera	1.40
Dekstryna biała	0.50
* Esencja octowa 80%	2.70
Emetyk	7.50
* Formalina 40%	2.00
Fosforan sodowy 3[1] zasadowy	1.60
Fenol krystal.	3.15
Fluorek sodu	2.—
Glukoza	0.42
Kaolina	0.15
Kreda zwykła szlamowana	0.10
Kalafonja amerykańska „Hercules" N. jasna	0.80
* Kwas octowy 30% techn.	1.—
Kwas mrówkowy	2.40
Kwas mlekowy 50%	1.50
Kwas mlekowy 80%	2.90
* Kwas fosforowy chem. czysty	4.50
* Kwas fosforowy techniczny	3.50
Kremotartar	2.40
Kwas cytrynowy	5.00
* Kwas solny techn.	0.17
Kwas winowy kryst.	5.35
Litopon 30%	0.72
Minja ołowiana prawie chem. czysta	1.15
Minja żelazna	0.40
Nadboran sodowy	4.20
Nadmanganian potasu	4.00
Naftalin	0.65
Nigrozyna wodna	7.—
Nigrozyna tłuszczowa	12.—
Olej rycynowy	1.60
Olej kostny	4.50
Olej turecki 50%	0.90
Olej turecki 80%	1.45
Oropon (bejca dla skór)	2.20
Octan sodu	1.20
Ozokeryt czarny	2.50
Ozokeryt bielony	4.75
Parafina w taflach	1.15
Perhydrol 30%	3.20
Siarka	0.33
Siarczan glinu	0.22
Siarczan żelaza	0.22
Sól szczawikowa	1.65
Sól glauberska kryst.	0.10
Sól gorzka	0.19
Sadze angielskie	1.75
Tłuszcz z wełny	0.80
Tłuszcz z wełny ciemny	0.65

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 1 kg loco skład Warszawa wraz z opakowaniem; ceny za produkty oznaczone gwiazdką, rozumieją się bez opakowania.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI — Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.